



13. Vzdělávací oblast: Umění a práce

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně
- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a práce

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Mediální výchova



Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Klíčové kompetence	V tomto předmětu učitel využije především tyto strategie:
Kompetence k učení	• použije pozitivní motivaci pro vytváření trvalého zájmu o hudbu • nabídne žákům dostatek hudebně pohybových aktivit pro získání a rozvoj hudebně pohybových dovedností
Kompetence k řešení problému	• motivuje žáky k samostatné orientaci v notovém zápisu, k řešení hudebních hádanek a k ověřování jejich správnosti
Kompetence komunikativní	• vybídne žáky k prezentaci hry na hudební nástroje ve škole a na veřejnosti a podpoří jejich vystoupení • vede žáky k práci ve skupinách
Kompetence sociální a personální	• posílí sebedůvěru žáka v hudebním projevu, vede žáky k pozitivnímu postoji k sobě samému • společně s žáky vytvoří pozitivní školní a třídní klima zařazováním hudebních chvil do výuky
Kompetence občanské	• podpoří účast žáků na koncertech a jiných kulturních akcích • vede žáky k respektování rozdílů mezi lidmi a kulturami • rozvíjí pozitivní postoj k našemu kulturnímu dědictví • upevňuje v žácích společenské normy chování nejen na kulturních akcích
Kompetence pracovní	• doplňuje výuku o koncerty • podporuje žáky v tvořivosti • upevňuje obecné zásady hlasové hygieny, kulturních a společenských hodnot
Kompetence digitální	• učí žáka ovládat a používat zařízení při učení dle svých schopností • dává příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií • učí vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům • vede žáka k chápání významu rizik spojených s využíváním digitálních technologií • učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Výtvarná výchova

Kompetence digitální Učitel - motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

Pracovní činnosti

Kompetence digitální Učitel - seznamuje žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků - podporuje žáky při vytváření video návodu vlastního výrobku nebo pokrmu - vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů. Péče o pokojové rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích - motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií



Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Barevná škola“
Základní škola a Mateřská škola Hrádek 144



Vzdělávací oblast: Umění a práce

Vyučovací předmět: Hudební výchova

1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zpívá v jednohlase • rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Vokální činnosti Pěvecké dovednosti Hlasová hygiena Rytmus Intonace Instrumentální činnosti – rytmitizace Hra na nástroj Rytmitizace improvizace Hudebně pohybové činnosti Taktování Pohybový doprovod hudby Orientace v prostoru Poslechové činnosti Tóny Hudební výrazové prostředky Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas Hudební styly a žánry	OSV - kooperace, mezilidské vztahy - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - vzájemné poznávání VMEGS - zvyky a tradice MKV - cizí jazyk, kultura jiných národů



2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • využívá jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • vytváří jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Vokální činnosti Pěvecké dovednosti Hlasová hygiena Rytmus Intonace Dvojhlas, vícehlas Záznam vokální hudby Instrumentální činnosti – rytmizace Hra na nástroj Rytmizace improvizace Hudebně pohybové činnosti Taktování Pohybový doprovod hudby Pohybové vyjádření hudby Orientace v prostoru Poslechové činnosti Tóny, vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas Hudební styly a žánry Hudební formy Interpretace hudby	OSV - soulad a soucítění skupiny - rozvoj vlastních nápadů - společenské chování při tanci, kulturních akcích - relaxace - pozitivní ladění mysli VEGS - pozitivní postoj k hudebním rozmanitostem MKV - pozitivní postoj k etnické rozmanitosti a jejich přínos ke kultuře celosvětové MV - hudba – zdroj kvalitní zábavy a volného času



Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Očekávané výstupy
1. období
• zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty • hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu • reaguje pohybem na tempové a rytmické změny • rozliší sílu zvuku • pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy
2. období
• zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem • propojí vlastní pohyb s hudbou • doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje • odliší tóny podle výšky, síly a barvy • pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb • správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování



Vzdělávací oblast: Umění a práce

Výtvarné činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarné činnosti směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění a pracovní činnosti, vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově a pracovních činnostech.

Seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik, materiálů, používání nástrojů či zařízení. Učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace, učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání.

Vede k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky své práce, k chápání práce jako příležitosti k seberealizaci. Vede k osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí pro možnost uplatnění pro další životní a profesní orientaci.

Vzdělávání v části předmětu v oboru Člověk a svět práce je rozdělení do čtyř tematických okruhů:

- *Výtvarné činnosti*
- *Práce s drobným materiálem*
- *Konstrukční činnosti*
- *Pěstitelské práce*
- *Příprava pokrmů*

Výuku vhodně doplňují výstavy, besedy, práce ve skupinách, projektové vyučování, popř. využívání aktuálních nabídek dalších organizací.

Vyučovací předmět výtvarné činnosti je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Obsahové, časové a organizační vymezení

- jsou realizovány v 1. - 5. ročníku - 2 resp. 3 hod. týdně
- výtvarné činnosti se realizují ve vzdělávacím oboru Umění a práce

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Mediální výchova

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Výchova demokratického občana



Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Klíčové kompetence	V tomto předmětu učitel využije především tyto strategie:
Kompetence k učení	• umožňuje žákům se výtvarně projevit různými technikami • motivuje žáky k plánování činností při práci s různými materiály a při přípravě pokrmů • vytváří situace, při nichž si žáci prakticky osvojují práci podle návodu • nabízí žákům možnost hodnotit svou činnost, výsledky své práce a vlastní pokrok • navozuje situace pro hodnocení žáků navzájem
Kompetence k řešení problému	• vede žáky k výtvarnému experimentování, objevování tvarů věcí kolem nás, ke hře s linií s využitím různých plastických materiálů • podněcuje žáky k samostatnému pozorování a porovnávání jednoduchých předmětů • motivuje žáky k samostatnému řešení daných činností a napomáhá jim hledat další řešení • využívá skupinové práce k řešení problémových úkolů • nabízí různé zdroje informací, které vedou žáka k optimálnímu řešení úkolu s využitím kreativity
Kompetence komunikativní	• podněcuje žáky k osobitému výtvarnému vyjádření určitého prožitku nebo představy • vede žáky k prezentování svých výtvarných projevů a k naslouchání názorů druhých • motivuje žáky k využívání svých zkušeností, vést je k respektování vzájemných odlišností ve výtvarném vyjadřování • motivuje žáky k prezentaci prací, zapojovat je do soutěží
Kompetence sociální a personální	• rozvíjí tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění, vkus • na základě respektování názorů každého žáka posiluje v dětech sebedůvěru • motivuje žáky k práci ve dvojici a menší pracovní skupině • předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování
Kompetence občanské	• seznamuje a rozvíjí pozitivní postoj k našemu výtvarnému umění, vysvětlit potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví • zapojovat žáky k prezentaci svých prací ve třídě, škole, na veřejnosti • směřovat žáky k důslednému plnění pracovních povinností • podporovat tvořivý přístup žáků k plnění zadaných úkolů • začleňovat do výuky lidové tradice k rozvíjení pozitivního postoje k našemu kulturnímu a historickému dědictví • vést žáky k respektování věkových a sociálních zvláštností jiných žáků
Kompetence pracovní	• vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků • seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami • motivovat žáky ke snaze provádět práci v co nejlepší kvalitě • upozorňovat na dodržování daných pravidel, možná rizika při různých pracovních činnostech a hledat cesty k jejich minimalizaci • vést k uvědomělému a bezpečnému používání nástrojů, materiálů a vybavení



Kompetence digitální

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- učí žáka vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učí žáka využívat digitální technologie k usnadnění a zkvalitnění své práce, vyhledávání a využívání pracovních postupů, návodů i video návodů při tvorbě vlastních výrobků
- vede žáka k chápání významu rizik spojených s využíváním digitálních technologií
- učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních



Vzdělávací oblast: Umění a práce

Vyučovací předmět: Výtvarné činnosti

1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vnímá události různými smysly a vyjadřuje je - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	Výtvarné činnosti - výtvarné techniky a postupy - teorie barvy - poznávání různých materiálů - práce s různými nástroji - organizace práce - vlastnosti výtvarných materiálů - ilustrátoři dětských knih - základy bezpečnosti při práci Práce s drobným materiálem - papír, karton, textil, modelovací hmoty, přírodniny - pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, - organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi, - práce s návodem, předlohou Pěstitecké práce	OSV - vztahy, naše třída, sebekontrola - smyslové vnímání, pozitivní myšlení - co, o sobě vím a co ne - sdělování verbální a neverbální - kooperace MV - práce v týmu - prezentace MKV - kultura jiných národů - tolerance a spolupráce, empatie - výhody odlišnosti VMEGS - nemyslet jen na sebe EV - naš životní styl, prostředí a zdraví - třídění odpadů, sběr papíru - ekologické chování - naše obec - Den Země - ochrana přírody - potravní řetězce VDO - pravidla soužití ve třídě - tolerance k názorům druhých



	• pěstování a péče o pokojové rostliny • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, • alergie Příprava pokrmů • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup, skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	- prosadit svůj názor
--	---	-----------------------



Vyučovací předmět: Výtvarné činnosti

2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
• při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm	Výtvarné činnosti • výtvarné techniky a postupy (kresba, malba, modelování, grafika, prostorová tvorba, kresba v pléneru) • lidové zvyky, řemesla, techniky • umělecká výtvarná tvorba • interpretace obrazných vyjádření • organizace práce • vlastnosti výtvarných materiálů • základy bezpečnosti při práci • práce s přírodním materiálem • práce skupinové • ilustrátoři dětských knih Práce s drobným materiálem • papír, karton, textil, modelovací hmoty, přírodniny • pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy, • organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti • práce se stavebnicemi, • práce s návodem, předlohou	OSV - cvičení pozornosti a soustředění - vedení a organizování práce skupiny - respektování práce druhého - péče o dobré vztahy - rozvoj individuálních a sociálních dovedností MKV - právo všech lidí žít společně - udržování tolerantních vztahů, rozvíjení spolupráce s jinými lidmi MV - vliv médií na kulturu - prezentace - tvorba mediálního sdělení EV - aktuální ekologický problém - příroda a vztah člověka k ní - energie, přírodní zdroje - Den Země - změny v krajině - prostředí a zdraví - náš životní styl



• dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Pěstitelské práce • pěstování a péče o pokojové rostliny • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, • alergie Příprava pokrmů • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup, skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie, význam	
--	---	--



Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Očekávané výstupy
1. období
Výtvarná výchova • zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu • rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
Práce s drobným materiálem • zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy
Konstrukční činnosti • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
Pěstelské práce • provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky • pečuje o nenáročné rostliny
Příprava pokrmů • upraví stůl pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy
2. období
Výtvarná výchova • uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr • rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie • vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla
Práce s drobným materiálem • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění



Konstrukční činnosti

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy